

II Semester B.Com. Examination, April/May 2015

(Freshers) (CBCS) (2014-15 & Onwards)

LANGUAGE SANSKRIT – II

Harshacharita, Grammar and Translation

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

*Instructions : 1) Answer in Sanskrit, Kannada or English.**2) Answer Q. I and VI in Sanskrit only.*

I. समीचीनं उत्तरं चिनुत ।

(10×1=10)

सरियाद उत्तरवन्नू आसि उर्द्दिः

Choose the correct answer :

1) बाणः कस्य आस्थाने आसीत् ?

अ) दुष्यन्तस्य आ) हर्षवर्धनस्य इ) कुबेरस्य ई) रामस्य

2) बाणस्य पिता का ?

अ) कुबेरः आ) अच्युतः इ) ईशानः ई) चित्रभानुः

3) बाणस्य जन्मस्थानं किम् ?

अ) प्रीतिकूटम् आ) स्थाण्वीश्वरः इ) यष्टिगृहः ई) कनकगृहः

4) सुदृष्टिः किं पुराणं पपाठ ?

अ) शिव आ) विष्णु इ) वायु ई) स्कन्द

5) कस्य चरितं श्रोतुं मनः न कुतूहलि ?

अ) महात्मनां आ) दुरात्मनां इ) नीतिवन्तानां ई) साधकानां

6) कः हर्षचरितं कथयितुं पृच्छति ?

अ) गणपति आ) तारापति इ) अधिपतिः ई) इयामलः

7) मदनरसाविष्टः पाण्डुः कुत्र प्राणान् मुमोच ?

अ) बन्धुमध्ये आ) वनमध्ये इ) शालामध्ये ई) शत्रुमध्ये

- 8) दृष्टरामोन्मादेन कः मृत्युमवाप् ?
 अ) लक्षणः आ) सुमन्त्रः इ) रावणः ई) दशरथः
- 9) श्रीकण्ठदेशस्य राजधानी का ?
 अ) स्थाण्वीश्वरः आ) इन्द्रप्रस्थः इ) अलकापुरी ई) हस्तिनावति:
- 10) हर्षचरितं किं प्रकारकं काव्यम् ?
 अ) कथा आ) आख्यायिका इ) चम्पू ई) नाटकम्

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत | (2x10=20)

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ :

Answer any two questions :

1) बाणभट्टस्य जीवन-काल-कृतयः ।

ಭಾಣಭಟ್ಟನು ಜೀವನ, ಕಾಲ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳು.

Life, date and works of Banabhatta.

2) बाणभट्ट-ब्राह्मणानां (बन्धूनां) सम्भाषणम् ।

ಭಾಣಭಟ್ಟ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ (ಬಂಧುಗಳ) ಸಂಘಾಷಣೆ.

Conversion between Banabhatta and the Brahmins.

3) श्रीकण्ठजनपदवर्णनम् ।

ಶ್ರೀಕಂಠದೇಶದ ವಣಿನೆ.

The description of Sreekanthadesha.

III. एतत् गद्यभागम् कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा अनुवदय ।

(1x12=12)

ಈ ಗದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate this prose passage into Kannada or English.

अथ तेषां कनीयान् कमलदलदीर्घलोचनः श्यामलो नाम बाणस्य प्रेयान्प्राणानामपि वशयिता दत्तसंज्ञस्तैः सप्रणयं दशनज्योत्सनासनपितककुभा मुखेन्दुना बभाषे - “तात बाण, द्विजानां राजा गुरुदारग्रहणमकार्षीत् । पुरुखा ब्राह्मणधनतृष्णया दयितेनायुषा व्ययुज्यत । नहृषः परकलत्राभिलाषी महाभुजज्ञ आसीत् । ययातिराहितब्राह्मणीपाणिग्रहणः पपात । सुद्युम्नः स्त्रीमय एवाभवत् । सोमकस्य प्रख्याता जन्तुवधनिर्धृणता । मान्धाता मार्गणव्यसनेन सपुत्रपौत्रो रसातलमगात् ।

अथवा / अಥवा / OR

समुपलब्धभूपालसंमानातिशयपरितुष्टा: तस्य ज्ञातयः श्लाघमाना निर्युः । क्रमेण च कांश्चिदभिवादयमानः, कैश्चिद्रभिवादयमानः, कैश्चिच्छिरसि चुरब्यमाणः, कांश्चिन्मूर्ध्नि समाजिघ्रनः, कैश्चिदालिङ्गनः, अन्यैराशिषानुगृह्यमाणः, पराननुगृह्नन्, बहुबन्धुमध्यवर्ती परं मुमुदे । संभ्रान्तपरिजनोपनीतं चासनमासीनेषु गुरुषु भेजे । भजमानश्चार्चादिसत्कारं नितरां ननन्द । प्रीयमाणेन च मनसा सर्वास्तान्पर्यपृच्छत् ।

IV. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत । (2x4=8)

એરદુ વાક્યગીતનું સંદર્ભસહીઠે વિવરિસો.

Explain with reference to context **any two** sentences.

- 1) यथाकालमधीयते वा वटवः ।
- 2) हर्षचरितादभिन्नं प्रतिभाति हि मे पुराणमिदम् ।
- 3) कस्य न द्वितीयमहाभारते भवेदस्य चरिते कुतूहलम् ।
- 4) एकदेशे तु यदि कुतूहलं वः, सज्जा वयम् ।

V. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत । (2x2½=5)

એરદસ્તુ કુરિઠુ લઘુ છૈપ્પું બરેયારઃ

Write short notes on **any two** :

- 1) शरदृतुवर्णनम् ।
- 2) कथा-आख्यायिका ।
- 3) दण्डिनः दशकुमारचरितम् ।
- 4) स्थाणवीश्वरवर्णनम् ।

VI. संस्कृतभाषया उत्तराणि लिखत ।

a) पञ्चानां समासानां विग्रहवाक्यं कृत्वा समासनाम लिखत । (5x1=5)

ઇદું સમાસગીતે વિગ્રહવાક્યેનું બરેદું સમાસદ હેસરનું સૂચિસી.

Dissolve **any five** compounds and name the Samasa.

1) पार्वतीपरमेश्वरौ	2) अर्धर्मः
3) यथाविभवम्	4) पीताम्बरः
5) पञ्चवटी	6) राजपुरुषः
7) नीलोत्पलम्	8) गुरुदक्षिणा

b) द्वयोः वाक्ययोः प्रयोगं परिवर्तयत् ।

ಎಥದು ವಾಕ್ಯಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಒದಲಾಯಿಸಿ.

Change the voice (any two) :

1) माता फलं ददाति ।

2) आरक्षकः चोरं दण्डयति ।

3) त्वया जलं पीयते ।

(2×2½=5)

VII. कन्दभाषया आंग्लभाषया वा अनुवदत ।

कन्नಡ अङ्गಳಾ ಶಂಗಳ್ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate into Kannada or English.

5

अस्ति गोदावरीतीरे विशालः शाल्मलीतरुः । तत्र नानादिग्देशादागत्य रात्रौ पक्षिणः निवसन्ति । अथ कदाचित् अवसन्नायां रजन्यां अस्ताचलचूडालम्बिनि भगवति चन्द्रमसि लघुपतनको नाम वायसः प्रबुद्धः सन् कृतान्तमिवायान्तं व्याधम् अपश्यत् । तमालोक्य अचिन्तयत्-“कथं अद्य प्रातरेव अनिष्टदर्शनम्” इति ।